

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

૨૦૦૪નો ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૮૯૮

મંજૂરી અને સહિ માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ આર.પી.ધોલરીયા

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	
૨	પત્રકારને સોંપવામાં આવે કે નહીં?	
૩	શું માન. ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	

=====

ગુજરાત રાજ્ય.....અપીલકર્તા (ઓ)

વિરુદ્ધ

શ્રીમતી કવનબેન વાલજીભાઈ પંડોર અને ૧..... સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

સુશ્રી મોનાલી ભટ્ટ, અપીલકર્તા(ઓ) તરફે એ.પી.પી.

શ્રી હૃદય બુચ, સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નંબર ૧ તરફે એડવોકેટ

શ્રી હાર્દિક બી. શાહ, સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નંબર ૨ તરફે એડવોકેટ

=====

કોરમ: માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ આર. પી. ઢોલરિયા

તારીખ : ૦૩/૦૪/૨૦૧૭

મૌખિક ચુકાદો

૧. અપીલકર્તા ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસીજર, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૭૮(૧) (૩) હેઠળ આ અપીલ, જૂનાગઢના વિદ્વાન સ્પેસિઅલ જજ, રજી ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ દ્વારા સ્પેસિઅલ કેસ નંબર ૬ ઓફ ૧૯૯૨ માં આપેલા તારીખ ૧૮.૧૦.૨૦૦૩ ના નિર્દોષ છુટકારાના ચુકાદા અને હુકમ સામે રજૂ કરવામાં આવી છે.

૨. પ્રસ્તુત અપીલને જન્મ આપતી ટૂંકી હકીકતો એ છે કે, ફરિયાદી જે વિકલાંગ વ્યક્તિ હતા અને લકવાની અસર ધરાવતા હતા, તેમણે એસ.ટી. બસોમાં મફત મુસાફરી માટે વાઉચર બુક મેળવવા માટે જાહેર સેવક તરીકે ફરજ બજાવતા સામાવાળા આરોપીનો સંપર્ક કર્યો હતો. તે સમયે, સામાવાળા આરોપીએ આવા વાઉચર / પાસ ઇશ્યૂ કરવા માટે રૂ. ૧૫૦/- ની માંગણી કરી હતી. પ્રોસિક્યુશનનો કેસ એવો છે કે સામાવાળા આરોપીએ ઉપરોક્ત માંગણી સામે રૂ. ૧૫૦/- સ્વીકાર્યા હતા અને તેના દ્વારા ગુનો કર્યો હતો જે બદલ સામાવાળા આરોપી સામે ફરિયાદ નોંધવામાં આવી હતી.

૩. ફરિયાદના અનુસંધાનમાં, તપાસ અમલદારે તપાસ હાથ ધરી હતી અને સામાવાળા આરોપી સામે ચાર્જશીટ દાખલ કરી હતી. આરોપી સામે તહોમતનામું ફેમ કરવામાં આવ્યું હતું. આરોપીએ ગુનાની ના કબૂલી હતી અને કેસ ચલાવવાની માંગણી કરી હતી.

૩.૧ ગુનો સાબિત કરવા માટે, પ્રોસિક્યુશને કેટલાક સાક્ષીઓની તપાસ કરી હતી અને દસ્તાવેજ પુરાવા પણ રજૂ કર્યા હતા.

૩.૨ ટ્રાયલના અંતે, ક્રિમિનલ પ્રોસીજર કોડ, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપીનું નિવેદન નોંધ્યા પછી અને પ્રોસિક્યુશન તથા બચાવ પક્ષ વતી દલીલો સાંભળ્યા પછી, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે ઉપર જણાવ્યા મુજબ ચુકાદો અને હુકમ આપ્યો હતો.

૪. તેનાથી નારાજ થઈને, અપીલકર્તા રાજ્યે આ કોર્ટ સમક્ષ ઉપરોક્ત ફોજદારી અપીલ કરી છે.

૫. પ્રસ્તુત અપીલ રજૂ કરીને, અપીલકર્તાએ મુખ્યત્વે એવો દાવો કર્યો છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ રેકૉર્ડ પરના પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કરવામાં નિષ્ફળ રહી છે અને નિર્દોષ છુટકારાનો ખોટો હુકમ નોંધ્યો છે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાનું તેના યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં મૂલ્યાંકન કર્યું નથી અને વાસ્તવમાં, અત્યાર સુધી પુરાવાનું કોઈ મૂલ્યાંકન થવા પામ્યું નથી અને તેથી, નિર્દોષ છુટકારાનો આક્ષેપિત ચુકાદો અને હુકમ ઉલટાવવો જરૂરી છે.

૫.૧ અપીલકર્તા રાજ્ય વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન એ.પી.પી. સુશ્રી મોનાલી ભટ્ટે અપીલની મેમોમાં દર્શાવેલા ગ્રાઉન્ડ્સનો ફરી રજૂ કર્યો હતો અને આગ્રહ રાખ્યો હતો. વિદ્વાન એ.પી.પી. એ આ કોર્ટને પેપર-બુક અને રેકૉર્ડ પરના પુરાવા ધ્યાને લેવડાવ્યા હતા અને દલીલ કરી હતી કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલ તારણ ધારણાઓ અને અનુમાનો પર આધારિત છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાનું યોગ્ય મૂલ્યાંકન કર્યું નથી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે

ફરિયાદી તેમજ પંચ નંબર ૧ ની જુબાની અગત્યના ઘટકો એટલે કે માંગણી, સ્વીકૃતિ અને તેની પુનઃપ્રાપ્તિની સ્થાપનાના સંબંધમાં સુસંગત છે. તેમની રજૂઆતમાં, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ રેકૉર્ડ પરના પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કરવામાં નિષ્ફળ ગઈ છે અને નિર્દોષ છુટકારાનો ખોટો ચુકાદો નોંધ્યો છે જેને ઉલટાવવો જરૂરી છે અને સામાવાળાને દોષિત ઠેરવવો જરૂરી છે.

૬. બીજી તરફ, સામાવાળા નંબર ૧ આરોપીના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી હૃદય બુચે આ કોર્ટને રેકૉર્ડ પરના સમગ્ર પુરાવા ધ્યાને લેવડાવ્યા હતા અને રજૂઆત કરી હતી કે વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ આક્ષેપિત ચુકાદો અને હુકમ યોગ્ય અને શિરસ્તો છે. શ્રી બુચે રજૂઆત કરી હતી કે વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે ચુકાદો આપતી વખતે પૂરતા કારણો નોંધ્યા છે અને તેમના તારણો રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ પુરાવા પર આધારિત રાખ્યા છે અને સામાવાળા નંબર ૧ આરોપીને પ્રત્નસ્પષ્ટ ગુના સાથે જોડવા માટે રેકૉર્ડ પર કોઈ પુરાવા નથી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ફરિયાદી દ્વારા કરવામાં આવેલી એ સ્પષ્ટ કબૂલાત હતી કે તેમણે ૩૦% ની હદ સુધીની વિકલાંગતાનું પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યું હતું અને તેથી, તેઓ એસ.ટી. માં મુસાફરી માટે મફત વાઉચર / પાસ મેળવવા માટે હકદાર ન હતા અને ત્યારબાદ એક મહિનાની અંદર, તેમણે સિવિલ સર્જન પાસેથી ૫૦% ની હદ સુધીની વિકલાંગતાનું પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું હતું જે બાબતે આરોપીએ કહ્યું હતું કે તેણે ઉપરી અધિકારીની સલાહ લેવી પડશે અને તેથી ફરિયાદી અકળાઈ ગયા હતા અને આરોપીને વણાટી લેતી ફરિયાદ નોંધાવી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ફરિયાદીએ પ્રોસેસિંગ અને ફોર્મ ભરવા માટે આરોપી નંબર ૨ ની સેવાઓ લીધી હતી જેના માટે તેમણે આવું કરવા માટે તેમજ રૂ. ૧૦૦/- અને રૂ. ૧૫૦/- ની હદ સુધી ઝેરોક્ષ મેળવવા માટેના ચાર્જ ચૂકવ્યા હતા અને તે ગેરકાયદેસર લાંચ વિરુદ્ધ ન હતું. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે પી.ડબલ્યુ. જ - પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, એ.સી.બી., જૂનાગઢ દ્વારા ફરિયાદ નોંધવામાં

આવી હતી, ટ્રેપની ગોઠવણ કરવામાં આવી હતી, સમગ્ર તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ ચાર્જશીટ દાખલ કરવામાં આવી હતી, એટલે કે, પી.ડબલ્યુ. જ એ તમામ ભૂમિકાઓ ધારણ કરી લીધી હતી અને તેથી, તપાસ દૂષિત થાય છે. તેથી, તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાને ધ્યાનમાં રાખીને, એવું કહી શકાય નહીં કે વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે સામાવાળા આરોપીઓને નિર્દોષ છોડી મુક્તો આક્ષેપિત હુકમ પસાર કરવામાં કોઈ ભૂલ કરી છે, અને તેથી, પ્રસ્તુત અપીલ રદ થવાને પાત્ર છે.

૭. સામાવાળા નંબર ૨ – મૂળ આરોપીના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી હાર્દિક શાહે રજૂઆત કરી હતી કે સામાવાળા નંબર ૨ ખાનગી વ્યક્તિ છે અને તેઓ સરકારી કચેરીની બહાર કલાર્કનું કામ કરતા હતા અને તેઓ સરકારી સેવક ન હતા. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે સામાવાળા નંબર ૨ ફોર્મ વગેરે ભરીને રોજીરોટી મેળવતા હતા અને આવા કામ માટે, તેઓ આરોપી નંબર ૧ ની ઓફિસની મુલાકાત લેતા વ્યક્તિઓ પાસેથી વળતર મેળવતા હતા અને એસ.ટી. બસોમાં મફત પરિવહન સુવિધા માટે વિકલાંગ લોકોના મફત વાઉચર / પાસ મેળવવા માટેનું ફોર્મ ભરવા માટે ફરિયાદી દ્વારા તેમની રોકવામાં આવ્યા હતા. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે સદર કામ કરવા માટે, સામાવાળા નંબર ૨ એ કાગળો ઝેરોક્ષ પણ કરાવવાના હતા અને આવા કામ માટે, તેમણે ફરિયાદી પાસેથી રૂ. ૧૫૦/- ચાર્જ લીધો હતો અને સદર કામ કરવા માટે તેમને આરોપી નંબર ૧ સાથે કોઈ લેવાદેવા નહોતી અને તેઓ આરોપી નંબર ૧ ના કહેવાથી કામ કરી રહ્યા ન હતા.

૮. આ કોર્ટે અપીલકર્તા રાજ્ય માટેના વિદ્વાન એ.પી.પી. સુશ્રી મોનાલી ભટ્ટ અને સામાવાળા નંબર ૧ – આરોપી માટેના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી હૃદય બુચ અને સામાવાળા નંબર ૨ – આરોપી માટેના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી હાર્દિક શાહેને સાંભળ્યા છે.

૯. આ કોર્ટ વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલ આક્ષેપિત ચુકાદા અને હુકમ તેમજ પેપર બુકના સ્વરૂપમાં રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓનું સૂક્ષ્મતાથી અવલોકન કર્યું છે. પ્રોસિક્યુશન વર્ઝન મુજબ, ફરિયાદી એસ.ટી. બસોમાં મફત પરિવહન સુવિધા મેળવવા માટે વિકલાંગ લોકોનું વાઉચર / પાસ મેળવવા માંગતા હતા અને તેથી, તેઓ આરોપી નંબર ૧ ની ઓફિસે ગયા હતા, તે સમયે, આરોપી નંબર ૧ એ આરોપી નંબર ૨ ની મિલીભગતથી ગેરકાયદેસર લાંચ તરીકે રૂ. ૧૫૦/- ની માંગણી કરી હતી. ફરિયાદી આ રકમ ચૂકવવા ઈચ્છતા ન હોવાથી, તેમણે ૨૭.૧.૧૯૯૨ ના રોજ ફરિયાદ નોંધાવી હતી અને તે જ દિવસે, ટ્રેપ દરમિયાન, આરોપી નંબર ૨ રૂ. ૧૫૦/- ની દૂષિત ચલણી નોટો સાથે રંગેહાથ ઝડપાઈ ગયા હતા અને તેના દ્વારા, આરોપીએ આક્ષેપ કર્યા મુજબનો ગુનો કર્યો હતો.

૧૦. પી.ડબલ્યુ. ૧ – ટીપકભાઈ કાંજીભાઈ ચાવડાની આંક ૨૧ પર તપાસ કરવામાં આવી છે. સાક્ષીએ ફરિયાદમાં વર્ણવેલી લગભગ તમામ હકીકતો વર્ણવી છે. સાક્ષીએ ડિપોઝિટ આપી છે કે ટ્રેપ વખતે, આરોપી નંબર ૨ દ્વારા કરવામાં આવેલી માંગણીના અનુસંધાનમાં, તેમણે દૂષિત ચલણી નોટો સોંપી હતી. ચોક્કસપણે, સાક્ષીએ મુખ્ય તપાસમાં પ્રોસિક્યુશનના કેસને સંપૂર્ણ સમર્થન આપ્યું છે. જો કે, ઉલટતપાસમાં, સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે શરૂઆતમાં, તેમણે સિવિલ સર્જન, જૂનાગઢ પાસેથી ૩૦% ની હદ સુધીની વિકલાંગતાનું પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું હતું અને ૪૦% થી ઓછી વિકલાંગતા ધરાવતી વ્યક્તિ એસ.ટી. બસમાં પરિવહન માટે મફત વાઉચર મેળવવા માટે પાત્ર નથી અને તેથી, તેમની વિનંતી હાલના સામાવાળા નંબર ૧ દ્વારા અસ્વીકાર કરવામાં આવી હતી. સાક્ષીએ ડિપોઝિટ આપી છે કે ત્યારબાદ મહિનાના સમયગાળામાં, તેમણે પોતાની ૫૦% ની હદ સુધીની વિકલાંગતા દર્શાવતું બીજું પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું હતું અને તેથી, સામાવાળા નંબર ૧ એ તેમને કહ્યું હતું કે તેમણે ઉચ્ચ અધિકારી પાસેથી પૂછપરછ કરવી પડશે કે ૩૦%

વિકલાંગતાનું પ્રમાણપત્ર ૫૦% વિકલાંગતાનું પ્રમાણપત્ર કેવી રીતે બન્યું અને ત્યારબાદ તેઓ પ્રક્રિયા શરૂ કરશે. સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે સામાવાળા નંબર ૧ એ ઉપરોક્ત બાબતો કહી હોવાથી તેઓ અકળાઈ ગયા હતા. સાક્ષીએ સ્પષ્ટપણે સ્વીકાર્યું છે કે ટ્રેપના દિવસે જ્યારે તેમણે આરોપી નંબર ૧ ની મુલાકાત લીધી ત્યારે આરોપી નંબર ૧ એ તેમને મૂલ્યાંકન કર્યું હતું કે જો તેઓ ફોર્મ ભરવામાં અસમર્થ હોય, તો તેઓ ઓફિસ બહાર બેઠેલા અરજી લેખકનો સંપર્ક કરી શકે છે અને તેથી, સાક્ષીએ પોતે જ શોધ કરી હતી અને આરોપી નંબર ૨ ને શોધી કાઢ્યા હતા અને તેમણે પોતે આરોપી નંબર ૧ [તથા આરોપી નંબર ૨] ને કામ સોંપ્યું હતું. તે સમયે, સામાવાળા નંબર ૨ ને પણ બજારમાંથી ઝેરોક્ષ નકલો મેળવવા માટે સૂચના આપવામાં આવી હતી અને તેમને જરૂરી વળતર ચૂકવવામાં આવશે અને તેમની વચ્ચે વધુ કોઈ વાતચીત થઈ ન હતી. સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે તેમણે પી.ડબલ્યુ. ૪ – પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટર, એ.સી.બી. ને આરોપી નંબર ૨ અને તેમની વચ્ચે થયેલી ઉપરોક્ત વાતચીત અંગે માહિતગાર કર્યા હતા. સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે આરોપી નંબર ૧ અને તેમની વચ્ચે આરોપી નંબર ૨ ને રૂ. ૧૫૦/- સોંપવા અંગે કોઈ વાતચીત થઈ ન હતી, પરંતુ સવારના સમયે આરોપી નંબર ૨ અને તેમની વચ્ચે સદર વાતચીત થઈ હતી.

૧૧. પી.ડબલ્યુ. ૨ – જેઠા નાજાભાઈ સામાળ – શેડો સાક્ષીની આંક ૨૫ પર તપાસ કરવામાં આવી છે. સાક્ષીએ મુખ્ય તપાસમાં પ્રોસિક્યુશનના કેસને સંપૂર્ણ સમર્થન આપ્યું છે. જો કે, ઉલટતપાસમાં, સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે આરોપી નંબર ૨ અને ફરિયાદી વચ્ચે તેમના વળતર અંગે વાતચીત થઈ હતી.

૧૨. પી.ડબલ્યુ. ૪ – ગુણવંતગીરી લાલુગીરી ગોસ્વામીની આંક ૪૬ પર તપાસ કરવામાં આવી છે. સાક્ષીએ ડિપોઝિટ આપી છે કે જ્યારે તેઓ ૨૭.૧.૧૯૯૨ ના રોજ પોલીસ

ઇન્સ્પેક્ટર, એ.સી.બી., જૂનાગઢ તરીકે ફરજ બજાવતા હતા, ત્યારે ફરિયાદી તેમને મળ્યા હતા અને ફરિયાદ જાહેર કરી હતી જે તેમણે નોંધી હતી. સાક્ષીએ ડિપોઝિટ આપી છે કે ત્યારબાદ તેમણે પંચોની માંગણી કરી હતી, ટ્રેપની ગોઠવણ કરી હતી, તપાસ હાથ ધરી હતી અને ચાર્જશીટ દાખલ કરી હતી.

૧૩. રેકૉર્ડ પરના ઉપરોક્ત પુરાવાના એકંદર પૃથ્થકરણ પર અને આક્ષેપિત ચુકાદા અને હુકમનું અવલોકન કર્યા પછી, એવું જણાય છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે સામાવાળા આરોપીઓને નિર્દોષ છોડી મુક્તી વખતે પૂરતા કારણો નોંધ્યા છે. વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે એવું તારણ નોંધ્યું છે કે પ્રોસિક્યુશન માંગણી અને સ્વીકૃતિ અંગેના અગત્યના ઘટકો સ્થાપિત કરવામાં શોચનીય રીતે નિષ્ફળ ગયું છે કારણ કે ફરિયાદીએ પોતે જ પોતાની ઉલટતપાસમાં સ્વીકાર્યું છે કે તેઓ નિરક્ષર હતા અને તેમણે શરૂઆતમાં પોતાની ૩૦% ની હદ સુધીની વિકલાંગતા દર્શાવતું પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું હતું અને તેથી, તેઓ એસ.ટી. બસોમાં મફત પરિવહન માટે વાઉચર મેળવવા માટે પાત્ર ન હતા અને ત્યારબાદ પાછળથી, તેમણે તેમની ૫૦% ની હદ સુધીની વિકલાંગતા દર્શાવતું પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું હતું અને તેથી આરોપી નંબર ૧ દ્વારા તેમની પાત્રતા અંગે વાંધો ઉઠાવવામાં આવ્યો હોવાથી, ફરિયાદી અકળાઈ ગયા હતા. ઉલટતપાસમાં પણ, ફરિયાદીએ સ્વીકાર્યું છે કે તેમની અરજી પર પ્રક્રિયા કરવા તેમજ બજારમાંથી કાગળો ઝેરોક્ષ કરાવવા માટે જે વળતર ચૂકવવાનું જરૂરી હતું તે અંગે જે પણ વાતચીત થઈ હતી, તે આરોપી નંબર ૨ સાથે થઈ હતી અને આરોપી નંબર ૨ એ તેમના વળતર તરીકે રૂ. ૧૫૦/- ની માંગણી કરી હતી કારણ કે તેઓ ખાનગી કર્મચારી હતા અને તેમણે પોતાના કામ માટે ચાર્જ લીધો હતો જેને આરોપી નંબર ૧ સાથે કોઈ લેવાદેવા ન હતી. ફરિયાદીની એ સ્પષ્ટ કબૂલાતને ધ્યાનમાં રાખીને કે પોતાની અરજી પર પ્રક્રિયા કરવા તેમજ કામ કરાવવા માટે આરોપી નંબર ૨ ને તેમના દ્વારા શોધી કાઢવામાં આવ્યા હતા અને આરોપી નંબર ૧ દ્વારા તેમની ભલામણ

કરવામાં આવી ન હતી, આ સ્થિતિમાં, આરોપી નંબર ૧ અને ૨ વચ્ચે મિલીભગત હતી તેવું માનવું ખૂબ મુશ્કેલ બનશે. જો આરોપી નંબર ૨ એ ફરિયાદીની અરજી પર પ્રક્રિયા કરવા તેમજ તેને ઝેરોક્ષ કરાવવા માટે તેમના અંગત વળતર તરીકે ચાર્જ લીધો હોય, તો તે ભ્રષ્ટાચાર નાબૂદી અધિનિયમ ૧૯૮૮ ની કલમ ૭ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ "ગેરકાયદેસર લાંચ" ની વ્યાખ્યામાં આવશે નહીં. બાબતના આ દૃષ્ટિકોણથી, આ કોર્ટનો સુવિચારિત અભિપ્રાય છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે પ્રોસિક્યુશનના કેસને ન માનીને યોગ્ય જ કર્યું છે. હવે એ સારી રીતે સ્થાપિત થઈ ચૂક્યું છે કે નિર્ણાયક પુરાવા રજૂ કરીને માંગણી સાબિત કરવી પડે છે. સંજોગો અનુસાર, સામાવાળા આરોપીઓ દ્વારા આવા તમામ કૃત્યો સાબિત કરવા માટે વિશિષ્ટ અને નિર્ણાયક પુરાવાના અભાવે, વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા નોંધાયેલ નિર્દોષ છુટકારાને દોષિત ઠેરવવામાં બદલી શકાય નહીં.

૧૪. કેસના રેકૉર્ડ અને પ્રોસીડિંગ્સમાંથી બહાર આવતી બીજી એક ખલેલ પહોંચાડનારી સુવિધા એ હકીકત અંગેની છે કે પી.ડબલ્યુ. જ – પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટરે ફરિયાદ નોંધવા, ટ્રેપ ગોઠવવા તેમજ દરોડા પાડનાર ટુકડીના સભ્યો બનવા, તપાસ હાથ ધરવાથી લઈને ચાર્જશીટ દાખલ કરવા સુધીની તમામ ભૂમિકાઓ ધારણ કરી લીધી છે. આ કાર્યપદ્ધતિ ફોજદારી કાનૂનશાસ્ત્ર અને ન્યાયી તપાસના મૂળભૂત સિદ્ધાંતોની વિરુદ્ધ જાય છે. પ્રોસિક્યુશનના કેસની વિશ્વસનીયતા માત્ર આ જ કારણસર શંકાસ્પદ બને છે. પ્રસ્તુત કેસની હકીકતોમાં, તપાસ અમલદારનો હોદ્દો ફરિયાદી કરતાં ઉચ્ચ સ્થાને રાખી શકાય નહીં અને ફરિયાદી પોતે તપાસની એકમાત્ર એજન્સી હોઈ શકે નહીં. ન્યાયી અને નિષ્પક્ષ તપાસ અંગે શંકા કરવાનું કોઈ કારણ હોવું જોઈએ નહીં. સદર વ્યુહને સન્માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના "ભગવાન સિંહ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાન" ના કેસમાં આપેલા નિર્ણયથી બળ મળે છે જે એ.આઈ.આર. ૧૯૭૬ એસ.સી. ૯૮૫ (એઆઈઆર ૧૯૭૬ એસસી ૯૮૫) માં અહેવાલ થયેલ છે, જેને આ કોર્ટ દ્વારા કાનુભાઈ કાંતીભાઈ પટેલ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ

ગુજરાત, ૧૯૯૮ (૧) જી.એલ.એચ. ૯૨૪ (૧૯૯૮ (૧) જીએલએચ ૯૨૪) માં તેમજ ગોપાલ લાલ ધીસુલાલ છીપા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં અનુસરવામાં આવેલ છે. તેથી, આ કેસમાં, પ્રોસિક્યુશનનો કેસ ઉપરોક્ત મૂળભૂત ક્ષતિથી પીડાય છે જે પોતે આખી તપાસને દૂષિત કરવા માટે પૂરતી છે અને તે મુજબ આવી તપાસ પર આધારિત સમગ્ર કાર્યવાહી માત્ર આ કારણસર રદ કરવાને અને બાજુ પર મૂકવાને પાત્ર છે. તેથી, પ્રોસિક્યુશન અગત્યના ઘટકો એટલે કે માંગણી, સ્વીકૃતિ અને પુનઃપ્રાપ્તિ સ્થાપિત કરવામાં શોચનીય રીતે નિષ્ફળ ગયું છે.

૧૫. એ પણ એક સ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિ છે કે નિર્દોષ છુટકારાની અપીલોમાં, જ્યારે નીચેની કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા કારણો યોગ્ય અને શિરસ્તા મુજબના જ જણાય, ત્યારે અપીલ કોર્ટે ચુકાદો ફરીથી લખવાની અથવા નવી કારણમીમાંસા આપવાની જરૂર નથી.

૧૬. બાબતના ઉપરોક્ત દૃષ્ટિકોણથી, આ કોર્ટનો સુવિચારિત અભિપ્રાય છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ સામાવાળા આરોપીઓ સામે મૂકવામાં આવેલા આરોપોમાંથી મુક્ત (નિર્દોષ જાહેર) કરવામાં સંપૂર્ણપણે ન્યાયી હતી. આ કોર્ટને જણાય છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા તારણો કેવળ યોગ્ય અને શિરસ્તો છે અને સદર તારણો નોંધવામાં, તેના દ્વારા કોઈ ગેરકાયદેસરતા અથવા ક્ષતિ કરવામાં આવી નથી. તેથી, આ કોર્ટ નીચેની વિદ્વાન કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા તારણો, આખરી નિષ્કર્ષ અને નિર્દોષ છુટકારાના પરિણામી હુકમ સાથે સંપૂર્ણપણે સહમત છે અને તેથી તેમાં હસ્તક્ષેપ કરવાનું કોઈ કારણ જણાતું નથી.

૧૭. પરિણામે, આ અપીલ નિષ્ફળ જાય છે અને તે મુજબ, રદ કરવામાં આવે છે. જામીન

ખત, જો કોઈ હોય તો, રદ થાય છે. આર એન્ડ પી તુરંત જ ટ્રાયલ કોર્ટને પરત મોકલી આપવા.

(આર. પી. ઢોલરિયા, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.